

ด่วนที่สุด

ที่ พม ๕๓๓๓๗/๑๘๖๐

ดว. 64
วันที่ 13 ก.พ 61
เวลา 13.00 น

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รับที่ 2204 มว
วันที่ 3 ก.พ. ๒๕๖๑ 12 -
ร. 3 ร

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
๑๐๓๔ ถนนกรุงเกษม แขวงมหานาค
เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กทม. ๑๐๑๐๐

๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑

เรื่อง ความเห็น ข้อเสนอแนะ และสรุปปัญหาที่ประชาชนในจังหวัดต่าง ๆ ประสบ ของที่ประชุมในระดับชาติ
ของสภาองค์กรชุมชนตำบล ปี ๒๕๖๐

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย	๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี	จำนวน ๑ ฉบับ
	๒. สรุปปัญหาและข้อเสนอแนะแนวทางการแก้ไขของที่ประชุม ในระดับชาติของสภาองค์กรชุมชนตำบลปี ๒๕๖๐	จำนวน ๑๐๐ ชุด
	๓. พระราชบัญญัติสภาองค์กรชุมชน พ.ศ. ๒๕๕๑	จำนวน ๑๐๐ ชุด
	๔. รายงานการประชุมในระดับชาติของสภาองค์กรชุมชนตำบล	จำนวน ๑๐๐ ชุด

ด้วยกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ขอเสนอเรื่อง ความเห็น
ข้อเสนอแนะ และสรุปปัญหาที่ประชาชนในจังหวัดต่าง ๆ ประสบ ของที่ประชุมในระดับชาติของสภาองค์กร
ชุมชนตำบล ปี ๒๕๖๐ มาเพื่อให้คณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรี
ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ และระเบียบว่าด้วย
หลักเกณฑ์และวิธีการเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑) รวมทั้งเป็นไปตามพระราชบัญญัติ
สภาองค์กรชุมชน พ.ศ. ๒๕๕๑ ที่กำหนดให้ต้องเสนอเรื่องนี้ ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ฉัตรชัย สาริกัลยะ)
กำกับการบริหารราชการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าว
เสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

ตามที่ พระราชบัญญัติสภาองค์กรชุมชน พ.ศ. ๒๕๕๑ ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา
และมีผลบังคับใช้ ตั้งแต่วันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ โดยมีเจตนารมณ์สำคัญในการส่งเสริมให้ชุมชนซึ่งเป็นสังคม
รากฐานมีความเข้มแข็งสามารถจัดการตนเองได้อย่างยั่งยืน มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาท้องถิ่นตามความ
หลากหลายของวิถีชีวิต วัฒนธรรมและภูมิปัญญาของท้องถิ่น และเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ
พระราชบัญญัติฉบับนี้ ได้บัญญัติให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
เป็นผู้รักษาการ และสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) ซึ่งเป็นหน่วยงานในการกำกับดูแลของ
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ มีหน้าที่ในการส่งเสริมและสนับสนุนการ
จัดตั้งและพัฒนากิจการของสภาองค์กรชุมชน นั้น

/ ๒. เหตุผล...

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

โดยเรื่องนี้เป็นเรื่องที่ต้องนำเสนอต่อคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑) เรื่องที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะรัฐมนตรีหรือต้องเสนอคณะรัฐมนตรี รวมทั้งเป็นไปตามพระราชบัญญัติสภาองค์กรชุมชน พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งกำหนดให้ที่ประชุมในระดับชาติของสภาองค์กรชุมชนตำบล สรุปรูปปัญหาที่ประชาชนในจังหวัดต่าง ๆ ประสบและข้อเสนอแนะแนวทางการแก้ไขเพื่อเสนอต่อคณะรัฐมนตรีพิจารณาสั่งการ

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

สืบเนื่องจากความเห็น ข้อเสนอแนะฯ และสรุปรูปปัญหาที่ประชาชนในจังหวัดต่าง ๆ ประสบของที่ประชุมในระดับชาติของสภาองค์กรชุมชนตำบล ปี ๒๕๖๐ จึงจำเป็นต้องเสนอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบ ภายในปีงบประมาณ ๒๕๖๑

๔. สาระสำคัญ ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

๔.๑ พระราชบัญญัติสภาองค์กรชุมชน พ.ศ. ๒๕๕๑

มาตรา ๓๐ บัญญัติว่าในปีหนึ่งให้สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) จัดให้มีการประชุมในระดับชาติของสภาองค์กรชุมชนตำบลอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

มาตรา ๓๒ (๒) บัญญัติให้ที่ประชุมในระดับชาติของสภาองค์กรชุมชนตำบล ให้ความเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการกำหนดนโยบาย และแผนพัฒนาทางเศรษฐกิจ สังคมและกฎหมาย รวมทั้งการจัดทำบริการสาธารณะของหน่วยงานของรัฐ หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีผลต่อพื้นที่มากกว่าหนึ่งจังหวัดทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม คุณภาพชีวิต และสิ่งแวดล้อม

มาตรา ๓๒ (๓) บัญญัติให้ที่ประชุมในระดับชาติของสภาองค์กรชุมชนตำบล สรุปรูปปัญหาที่ประชาชนในจังหวัดต่าง ๆ ประสบ และข้อเสนอแนะแนวทางการแก้ไขเพื่อเสนอต่อคณะรัฐมนตรีพิจารณาสั่งการ

๔.๒ การประชุมในระดับชาติของสภาองค์กรชุมชนตำบล ครั้งที่ ๑/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๖๐ ที่ประชุมได้พิจารณารับรองความเห็นและข้อเสนอแนะ รวมทั้งสรุปรูปปัญหาที่ประชาชนในจังหวัดต่าง ๆ ประสบและข้อเสนอแนะแนวทางการแก้ไข ซึ่งได้มาจากการเสนอความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากสภาองค์กรชุมชนตำบลต่าง ๆ ผ่านที่ประชุมในระดับจังหวัดของสภาองค์กรชุมชนตำบล ซึ่งรายละเอียดข้อเสนอ ปรากฏตามเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้ และได้มอบหมายให้สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) ซึ่งเป็นหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่ในการส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานสภาองค์กรชุมชน นำส่งต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เพื่อเสนอต่อคณะรัฐมนตรีต่อไป สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๔.๒.๑ ความเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาทางเศรษฐกิจสังคมและกฎหมาย รวมทั้ง การจัดทำบริการสาธารณะของหน่วยงานของรัฐ หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีผลต่อพื้นที่มากกว่าหนึ่งจังหวัด ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม คุณภาพชีวิต และสิ่งแวดล้อม ตามมาตรา ๓๒(๒) มี ๗ ประเด็นใหญ่ๆ คือ

๑) สิทธิชุมชนกับการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ได้แก่ การจัดหาน้ำเพื่อการเกษตร ชดเชยความเสียหาย การจัดทำแผนแม่บทการจัดการน้ำแห่งชาติ การกระจายอำนาจและงบประมาณให้กับชุมชนท้องถิ่น การวางแผนระบบการจัดการน้ำโดยชุมชน ฯลฯ

๒) ผลกระทบจากการใช้พระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๑๗) พ.ศ. ๒๕๖๐ ได้แก่ การขยายระยะเวลาการขึ้นทะเบียนแก่ประชาชนที่ยังไม่ดำเนินการขออนุญาตการจัดตั้ง คณะกรรมการพิจารณาอนุญาต เป็นต้น

๓) ผลกระทบจากพระราชกำหนดประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ และฉบับเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๖๐ ได้แก่ การแก้ไขนิยามของคำว่า “ประมงพื้นบ้าน” และ “ประมงพาณิชย์” การกำหนดมาตรการในการขึ้นทะเบียนเรือประมงพื้นบ้านที่ตกหล่นให้ครบ การยกเลิก มาตรา ๓๔ การเร่งรัดออกประกาศตาม มาตรา ๕๗ ฯลฯ

๔) การแก้ปัญหาหยาบพงพารา ได้แก่ การใช้กลไกมาตรา ๔๔(๕) การจัดตั้ง กองทุนสวัสดิการเกษตรกรชาวสวนยาง จ่ายเงินสวัสดิการให้แก่คนกรีดยาง การจัดทำยุทธศาสตร์ยางพาราหรือ แผนแม่บทว่าด้วย การพัฒนา และยกระดับคุณภาพชีวิตเกษตรกรชาวสวนยาง ฯลฯ

๕) การจัดการปัญหาที่ดินและทรัพยากรธรรมชาติ ลดความเหลื่อมล้ำและ สร้างความเป็นธรรม ได้แก่ การคุ้มครองประชาชนผู้ยากไร้ที่บุกรุกเข้าครอบครองทำกินในที่ดินของรัฐ การกำหนดนโยบายการแก้ไขปัญหาที่อยู่อาศัยและที่ดินทำกินเป็นวาระแห่งชาติ การจัดระบบข้อมูลที่ดิน เพื่อการเกษตร ฯลฯ

๖) สังคมไทยกับการพัฒนาระบบรองรับสังคมสูงวัย ได้แก่ การเตรียมความพร้อม การเข้าสู่สังคมสูงวัยอย่างจริงจังทั้งในระดับชุมชนและในระดับประเทศ การสนับสนุนการขับเคลื่อนนโยบาย การดำเนินงานด้านผู้สูงอายุในชุมชนให้เข้มแข็ง การพัฒนากองทุนส่งเสริมสุขภาพในชุมชนให้เข้มแข็งและมีประสิทธิภาพ ฯลฯ

๗) ความมั่นคงทางอาหารต่อการพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก ได้แก่ การส่งเสริม ศูนย์ปราชญ์ชุมชน การจัดตั้งหน่วยงานส่งเสริมเกษตรกรรมยั่งยืน การกำหนดมาตรการควบคุมการนำเข้า สารเคมีเกษตรและประเด็นความมั่นคงทางอาหารเป็นวาระแห่งชาติ ฯลฯ

๔.๒.๒ สรุปปัญหาที่ประชาชนในจังหวัดต่าง ๆ ประสบและข้อเสนอแนะแนวทางการแก้ไข เพื่อเสนอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาสั่งการ ตามมาตรา ๓๒ (๓) ได้แก่

๑) การพัฒนาพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษและระเบียงเศรษฐกิจตะวันออก เนื่องจากประชาชนได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดิน เกิดปัญหามลพิษ ปัญหาขยะ ประชาชนไม่เข้าใจ เนื่องจากขาดการให้ความรู้และการประชาสัมพันธ์ที่ชัดเจน ชุมชนเกิดความกังวลผลกระทบต่อวิถีชีวิต สภาพแวดล้อมทางธรรมชาติได้รับผลกระทบ ประชาชนไม่มีส่วนร่วมในการออกแบบและตัดสินใจ

๒) ปัญหาผลกระทบจากการทำเหมืองแร่ เนื่องจาก โรงแต่งแร่กับเหมือง อยู่ในบริเวณเดียวกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามมาตรฐานสากล หากเกิดปัญหาขึ้น เช่น น้ำจากเหมืองและบ่อเก็บตะกอน แร่ที่มีโลหะหนักและสารพิษอันตรายเกิดรั่วไหลปนเปื้อนชะล้างมากับน้ำฝน รวมกับโลหะหนักต่าง ๆ ที่อยู่ในดิน จากการเปิดเหมือง ก่อให้เกิดผลกระทบต่อการประกอบอาชีพและคุณภาพชีวิตของประชาชน

๓) ปัญหาราคาผลผลิตตกต่ำ เนื่องจาก เกษตรกรทั่วไปได้รับผลกระทบอย่างรุนแรงจากราคาตกต่ำของผลผลิตทางการเกษตรทุกชนิด ทั้งข้าว อ้อย มันสำปะหลัง ยางพารา ฯลฯ การส่งเสริมการปลูกพืชเกษตรเชิงพาณิชย์ ทำให้เกษตรกรเผชิญกับการแข่งขันทางการตลาดที่มีกลไกการค้าที่ไม่เป็นธรรม เกษตรกรต้องประสบปัญหามากขึ้นตั้งแต่การผลิต การแปรรูปและการตลาด ทำให้มีหนี้สินเพิ่มมากขึ้น เกษตรกรต้องขายทิ้งที่ทำกินของตนเอง

/๔) ปัญหาผล...

๔) ปัญหาผลกระทบจากการก่อสร้างรถไฟรางคู่ รถไฟความเร็วสูง และถนนมอเตอร์เวย์ เนื่องจากประชาชนที่อยู่อาศัยตามแนวเส้นทางการก่อสร้างรถไฟรางคู่ รถไฟความเร็วสูงและถนนมอเตอร์เวย์ ขาดความรู้ความเข้าใจข้อมูลโครงการ ทำให้เกิดความวิตกกังวลต่อความมั่นคงของครอบครัว และที่ดินทำกินของตนเอง

๕. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ พิจารณาแล้ว เห็นควรนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อโปรดพิจารณา ความเห็น ข้อเสนอแนะ และสรุปปัญหาที่ประชาชนในจังหวัดต่าง ๆ ประสบอยู่ที่ประชุมในระดับชาติของสภาองค์กรชุมชนตำบล ปี ๒๕๖๐ และ มอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง นำความเห็นและข้อเสนอแนะจากที่ประชุมในระดับชาติของสภาองค์กรชุมชนตำบล ไปประกอบการพิจารณา กำหนดนโยบายและแผนการพัฒนาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรี เพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

พลเอก

(อนันตพร กาญจนรัตน์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน)

โทร ๐ ๒๓๗๘ ๘๓๐๐ ต่อ ๘๘๐๕

โทรสาร ๐ ๒๓๗๘ ๘๓๘๖